

Dato:
7. september 1994

Jnr.
5578/93 A-U IV/sun

Mottakere:

Riksadvokaten
Statsadvokatene
Domstolene
Politimestrene
Økokrim
Advokater
Den Norske Advokatforening
Den Norske Dommerforening
Brønnøysundregistrene
Datatilsynet

MAL FOR BOINNBERETNINGER I KONKURS - OG TVANGSAVVIKLINGSBOER:

1. Generelt

Boinnberetninger i konkurs- og tvangsavviklingsboer blir sendt ulike grupper med ulike behov for opplysninger.

Flere av disse gruppene har ytret ønske om en mer ensartet praksis med hensyn til hvilke opplysninger som skal inn i boinnberetningen. Det er dessuten påpekt at boinnberetningene bør være poengterte, korte og konsise. De ulike brukerne vil da lettere finne fram til aktuelle opplysninger. Politi- og påtalemyndighet har særlig fremhevet at mange av dagens innberetninger ikke inneholder tilstrekkelige opplysninger for en eventuell videre etterforskning.

Justisdepartementet har derfor, i tråd med "Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet", utarbeidet en mal for boinnberetninger. Siktemålet er å få bostyrerne til å arbeide etter felles retningslinjer, og det er vårt mål at forholdene skal legges bedre til rette for politi- og påtalemyndigheten slik at de har mulighet for å følge opp saker som innberettes.

Dommer Finn Kløvstad ved Oslo skifterett utarbeidet, etter drøftelser med Justisdepartementet og øvrige samarbeidspartnere, et utkast til mal for boinnberetninger. Utkastet har vært på en begrenset høring, og Justisdepartementet utarbeidet deretter vedlagte mal. Malen er søkt tilpasset forskrift av 23. august 1993 om konkursregisteret.

Malen tar i utgangspunktet sikte på innberetningen etter konkurslovens § 120, men systematikken bør kunne benyttes i alle redegjørelser og innberetninger til skifteretten. Opplysninger fra tidligere innberetninger bør gjentas minst mulig, kun endringer og korreksjoner tas med.

Malen er ment som en anbefalt veiledning for bostyrere. Det er ikke i alle boer det er naturlig å utarbeide så fylldige innberetninger som malen indikerer, f.eks. fordi det ikke er midler nok til dette.

I malen grupperes boinnberetningens innhold stikkordmessig under faste kapitteloverskrifter, og vi angir videre "bør" og "skal" momenter. Hvorvidt "bør" momenter tas med, må vurderes i det enkelte tilfelle.

2. Kommentarer til enkelte punkter

Nedenfor knytter vi noen kommentarer til enkelte av de "bør" og "skal" punktene i malen som anses spesielt viktig for politi- og påtalemyndighetens eventuelle videre etterforskning.

Når det gjelder punkt "**VI Konkursdebitors økonomiske virksomhet**" angis det i B. 3 at likviditetsutvikling og innsuffisienstidspunkt bør beskrives så langt det er mulig. Nøkkeltallene er medtatt samme sted nr. 1. De opplysninger bostyreren innenfor rimelige grenser har klart å skaffe, bør finnes her. For å kunne vurdere om de aktuelle straffe- og ansvarsbestemmelser kan komme

til anvendelse, er det viktig at disse opplysningene fremskaffes.

Økokrim har fremhevet at konkursboer er vanskelige å behandle for politi- og påtalemyndighet, fordi boinnberetningene sjelden beskriver selskapets insolvenstidspunkt. Insolvenstidspunktet er et sentralt straffbarhetsvilkår i straffelovens gjeldskapittel, de fleste bestemmelser er knyttet til at debitor "ikke vil kunne tilfredsstillе sine fordringshavere".

Ønskeligheten av at bostyrer så langt det er mulig beskriver likviditetsutvikling og insuffisienstidspunkt vil variere.

a) I vanlige boer bør bostyrer i innberetningen beskrive likviditetsutviklingen og innsuffisienstidspunkt så langt dette er mulig.

b) I boer hvor det er stilt garanti etter rundskriv G88/91, ønsker vi at bostyrerne besvarer også bør momentene i malen. I tillegg bør veiledningen i Økokrims skriftserie nr 6 pkt 17 om insolvens følges under bobehandlingen.

c) I innstillingsboer hvor det ikke stilles garantier etter denne særskilte garantiordning (G-88/91), vil det neppe være tilstrekkelige midler under bobehandlingen til å foreta noen vurdering av insolvensspørsmål. Så langt det er mulig, bør likevel bostyrer innta opplysninger i innberetningen om kreditorpågang samt nøkkeltall fra selskapets siste årsregnskap (resultat og balanse). Slike opplysninger kan gi nødvendige indikasjoner på sakens omfang og karakter.

Dersom det er mistanke om straffbare forhold, er det viktig at bostyrer/revisor viser til de tall og den dokumentasjon som ligger til grunn for deres antakelser om insolvenstidspunktet. For å tilfredstille beviskravene i strafferetten, må likviditetsvurderingen underbygges med eksempler på faktiske betalingsproblemer. Følgende bør påpekes og eventuelt dokumenteres overfor påtalemyndigheten av bostyret:

- skyldnerens mislighold av forpliktelser
- kreditorpågang/inkasso
- utleggsforretninger
- utpantinger foretatt av offentlige skatte og
- avgiftsmyndigheter
- varsel om utpantinger
- trussel om konkurs
- eksempler på hvor lenge etter forfallsdato forpliktelsene ble betalt
- styrebeslutninger, brev fra revisor o.a. som viser at selskapet har betalingsproblemer
- kassakreditt er sagt opp
- om en eller flere av de vesentlige kreditorene har vært underrettet om tapsutviklingen i selskapet
- dokumenter som tyder på at likviditet og tapsutvikling har vært diskutert i selskapets ledelse, samt regnskapsfører og revisors uttalelse om det samme.

En minimumsbeskrivelse av konsekvensene av feil/mangler ved regnskapet/regnskapsførselen jf VI A 2 må med, da dette er svært sentrale opplysninger for **en straffesak**.

Punkt "**IX Straffbare forhold**" gir stikkord om hvilke opplysninger m.v. som etter vår mening skal eller bør være med i en boinnberetning.

Innberetningene skal så langt det er mulig inneholde en beskrivelse av mulige straffbare handlinger, opplysninger om gjerningssted, gjerningstid og om subjektive forhold for så vidt angår forhold som kan gi grunn til straffeforfølgning etter straffelovens §§ 281- 286 jf. § 288, jf. post IX. A. 1 i malen. Det følger av motivene til den parallelle bestemmelsen om gjeldsnemndas redegjørelse i kkl. § 21 at gjeldsnemnda skal uttale seg både om hvorvidt de objektive og de subjektive straffbarhetsvilkår antas å være oppfylt. Tilsvarende bør legges til grunn også i forhold til opplysningene i boinnberetningene etter § 120.

Når det gjelder opplysninger om subjektive forhold, er det viktig at faktiske omstendigheter som har betydning for skyldspørsmålet påpekes. I Økokrims skriftserie nr. 6 s. 28 er det gitt to eksempler på dette vedrørende styreprotokoller. Vi gjengir det ene:

”F.eks.: Bostyret har forespurt selskapets styreformann/daglig leder om når han ble klar over selskapets alvorlige økonomiske situasjon. Han hevder han ikke var klar over situasjonen før han i styremøtet den 3.5.91 gjennomgikk årsoppgjøret sammen med resten av styret. Dette kan imidlertid ikke være riktig, årsoppgjøret er sendt ligningskontoret sammen med selvangivelsen den 27.02.91. Ifølge ligningskontoret var det styreformannen som undertegnet selvangivelsen og innsendte papirene.”

I henhold til punkt IX. B. 1 bør bostyrer beskrive dokumentasjonen etter IX. A. 1. og 2., samt vedlegge denne ved oversendelse til påtalemyndigheten, evt. oversende den på oppfordring. Videre bør han beskrive bostyrets undersøkelser. Dermed bør han innta et resymé over hva skyldneren har forklart seg om overfor boets organer.

Beskrivelsen og vedleggelsen av dokumentasjonen anses som spesielt viktig for politiets og påtalemyndighetens videre arbeid. Dette sparer tid fordi etterforskerne raskt kan danne seg et bilde av boet, samt vurdere om saken er verdt å gå videre med eller om den bør henlegges slik at innsatsen kan brukes på større og alvorligere saker.

3. Evaluering

Malen vil bli evaluert etter at den har vært i bruk en tid. Vi ber om at brukerne formidler synspunktene på malen til departementet. Kontaktperson i departementet vil være: Rådgiver Anne Pauline Jensen.

Anne K. Herse
byråsjef

Ingvild Vesterdal
saksbehandler

KONKURS- OG TVANGSAVVIKKLINGSBOER (etter konkurslovens regler).

EFFEKTIVISERING. UTVIKLING AV MAL FOR INNBERETNING

Målgrupper for innberetninger

1. SKIFTERETTEN

- Oversikt, kontroll, oppfølging, tiltak.

2. BOSTYREREN

- Disiplinering, strukturering og dokumentasjon av arbeidet. Prioritering/fremdrift.

3. BOREVISOR/KREDITORUTVALG

- Orientering, opplegg, medvirkning, kontroll.

4. KREDITORENE

- Orientering, opplysninger/korrigeringer, reaksjoner og tiltak.

5. KONKURSDEBITOR

- Underretning/orientering medvirkning, supplering/tiltak. Forsvar og bemerkninger.

6. KARANTENEFORESΛÅTTE

- Rett til uttalelse.

7. PÅTALEMYNDIGHETEN

- Melding/underretning om straffbare forhold.

- Faktiske opplysninger, tilrettelegging.

- Konkurskaranteneforslag, partsrettigheter

8. KONKURSREGISTERET

- Registrering, konkurs- og personovervåkning. Kontroll

- Innhenting av supplerende registeropplysninger.

- Tilbakemelding av innhentede og **registrerte opplysninger.**

9. ANDRE MYNDIGHETER/KONTROLLMYNDIGHET

- Kredittilsyn (vedrørende revisor).

- Lønnsgarantiordningen.

- Justisdepartementet (vedrørende advokater).

MAL FOR INNBERETNINGER, MED ANBEFALTE KAPITTELNUMMERERINGER OG OVERSKRIFTER

I Adressater for innberetningen.

A. SKAL:

1. Skifterett. Saksnummer og betegnelse.
2. Mottakere - grupper av mottakere angis.
3. Konkursregisteret
4. Evt. påtalemyndigheten

B. BØR:

1. Andre referanser, advokat/bostyrer/boer/departement mv.

II Identifikasjon av hvem saken gjelder.

A. SKAL:

1. Debitors (selskapets) navn. Personlig- eller selskapskonkurs. Type selskap og firma.
2. Hovedforretningssted (siste) og aktuelle forretningsadresser ("filialer").
3. Foretaksnummer (alt.: Nummer registrert i historisk (lokalt) handelsregister). Personlig debitors navn, adresse og fødselsnummer.
4. Bransje (selskapets formål).
5. Del av konsern? Konsernopplysninger.
6. Opplysninger om hvorvidt debitor eier andre selskap/foretak samt har/har hatt større eier andeler i slike. Navn, firma og adresser benyttet siste år før konkursåpningen

B. BØR:

1. Eldre navn, firma og forretningssteder.

III Konkursen

A. SKAL:

1. Skifterett, kjennelsesdato, klokkeslett.
2. Grunnlag
 - Oppbud eller mislykket gjeldsforhandling.
 - Begjæring, saksøker.
 - Registermelding, oppløsning og konkurs.
 - Tvangsavvikling i h.h.t. konkurslovens regler.
3. Fristdagen (dekningsloven).
4. Forenklet/ordinær bobehandling

B. BØR:

1. Fordringsfristen.
(Eventuelt holdning til etteranmeldelse.)
2. Beramme skiftesamlinger.

IV Bobestyrelsen

A. SKAL:

1. Bostyrer, kontoradresse, postadresse, telefon og telefax mv.
2. Borevisor. Forretningsadresse.
3. Kreditorutvalg. Nærings- og/eller privatadresse til kreditorutvalgets medlemmer.

4. Eventuelle endringer i bostyret.

B. BØR:

1. Særskilt engasjerte medhjelpere.
2. Eventuelt i større boer, andre referansepersoner enn bostyreren i spesielle spørsmål.

V Nærmere om konkursdebitor.

Alternativ 1: Debitor er selskap:

A. SKAL:

1. Stiftelsesdato og registreringsdato.
2. Aksjekapitel ved stiftelsen og ved konkursåpning. Hvorledes innbetalt. (Evt. kun hovedtrekk.) Dato og innhold av endringer i aksjekapitalen beskrives.
3. Stiftere, deres aksjeandeler. Fortrinnsvis siste 5 år.
4. Eiere eller tidligere eiere av mer enn 20 % av aksjene siste fem år.
5. Styreformenn og styremedlemmer siste to år, og daglig leder siste fem år. Fødselsdato og adresse. Tiltredelsesdatoer.
6. Reell ledelse hvor denne avviker fra den formelle.
7. Revisorskifter siste 2 år. Navn/adresser samt tidspunkt for fratreden.
8. Regnskapsfører. Kontoradresse.

B. BØR:

2. Ledelsens engasjement i andre selskap og foretak. (Styre/leder/reelt ansvarlig/dominerende person). Selskapsnavn, foretaksnummer.
3. Driver ledende personer selvstendig næringsvirksomhet. Konkurrerende ?
4. Opplysninger om tidligere konkursbehandling, akkord, gjeldsforhandling mv.

Alternativ 2: Personlig konkursdebitor.

A. SKAL:

1. Sivilstatus.
2. Ekteskapelige formuesforhold. Ektepakt mv.
 - a) Særeie/delvis særeie.
 - b) Felleseie.
 - Rådighetsandel.
 - Felleseie unntatt fra deling.
 - c) Sameie med ektefelle. Sameieandeler.
 - d) Fellesgjeld. Solidaransvar.
 - e) Særgjeld med internt medansvar.
3. Samboerskap. Sameie/verdisammenblanding mv.
4. Andre sameiekonstellasjoner/spørsmål.
5. Revisorskifter siste 2 år. Navn/adresser samt tidspunkt for fratreden.
6. Regnskapsfører. Kontoradresse.
7. Eventuelt daglige ledere siste 5 år.

B. BØR:

1. Forsørgelsesbyrde.
2. Inntektsforhold. Utlegg og beslag i lønn.
3. Særlige forhold av betydning. (Personvern hensyn).
4. Opplysninger om tidligere konkursbehandling, akkord, gjeldsforhandling mv.

VI. Konkursdebitors økonomiske virksomhet.

A. SKAL:

1. Oversikt over forretningsførselen - omfang og karakteristika. Likviditet, økonomi.
2. Regnskap - regnskapsførsel. Beskrivelse av regnskaps forgåelsene og konsekvensene av feil/mangler.
3. Virksomhet og antall ansatte ved konkursåpningen. (Igangværende virksomhet? Evt. når innstillet?)
4. Oppfyllelse av formelle krav etter foretaks- og selskapslovgivning, næringslovgivning og registerlovgivning mm.
5. Årsaker til konkursen.

B. BØR:

1. Nøkkeltall fra to siste årsoppgjør, kommentarer/evt. henvisning til vedlagt revisorrapport.
2. Oversikt over omsetningen. Tidligere økonomiske problemer og problemløsning.
3. Insolvenstidspunkt.
Beskrive likviditetsutvikling og innsuffisienstidspunkt så langt der er mulig. Faktiske omstendigheter som illustrerer selskapets betalingsproblemer påpekes. Disse dokumenteres overfor påtalemyndigheten, evt. på deres oppfordring. - Etterfølgende finansiering - skadevirkninger.
4. Største antall ansatte de senere år.

VII Boets stilling og status.

A. SKAL:

1. Boets aktiva. Registrering og verdsettelse, tidspunkt, hvorledes utført og av hvem.
Hva boet kan nyttiggjøre seg. Abandonering. Utleveringskrav.
 - Ubeheftet, likviditet, omfanget av pantsettelse.
 - Beheftet/overbeheftet. Til fordel for hvem? Antatt holdbarhet, aktuelle tiltak/vurderinger/anbefalinger, kostnader og frister.
 - Verdier fritatt for konkursbeslag.
2. Omstøtelige disposisjoner. Vurderinger mv.
3. Igangværende virksomhet i boets regi. Driftsstans.
 - Driftsgarantier, ansvar, ansatte, oppsigelser.
 - Avtaler med panthavere og andre. Kontroller.
4. Salg. Igangværende/slakt.
5. Boets gjeld.
 - Antatt total gjeld/pant/prioritert/uprioritert.
 - Anmeldte fordringer/pant/prioritert/uprioritert.
 - Kausjons- og vekselforpliktelser, betingede krav / garantiforpliktelser.

- Bruk av lønnsgarantiordningen. Nødvendig ?

6. Særlig om tvister

- opplysninger om hvorvidt boet er innblandet i tvister eller søksmål eller om bostyret tar sikte på eller anbefaler slike reist. Hvorvidt boet selv har midler til å dekke prosessen eller om det er stillet sikkerhet.

B. BØR:

1. Påløpte og pådratte omkostninger. Masseforpliktelse.
2. Arbeid for panthavere eller andre.

VIII. Kreditorenes stilling.

A. SKAL:

1. Dekningsmuligheter.
 2. Fordringsprøvelser. Opplegg gjennomføring. Eventuelle vedtak/prinsipper mv.
 3. Tidspunkt. Innsyn. Evt. bomøte/behandl. møte.
 4. Unnlattelse av prøving. Varsel § 111.
 5. Eventuelt varsel i hht § 156.
 6. Foreldelsesregler/spørsmål.
- Betydning av prøving/unnlatt prøving.

B. BØR:

1. Mulig orientering om andre dekningsmuligheter. Personlig ansvar, ansvar for andre, ol.
2. Tidsperspektiv for utbetaling/utlodning.

IX. Straffbare forhold.

A. SKAL:

1. Forhold som kan gi grunn til strafforfølgning etter straffe lovens § 281-286, jfr. § 288.
Gjerningssted, gjerningstid, beskrivelse av den mulige straffbare handling, samt opplysninger om subjektive forhold.
2. Andre alvorlige straffbare forhold som skyldneren de senere år har eller antas å ha gjort seg skyldig i, i forbindelse med sin økonomiske virksomhet (selskapslovgivningen, regnskaps, skatte- og avgifts lovgivningen, bedragerier, utroskap, underslag, tyverier, forfalskninger osv.)
Gjerningssted, gjemingsstid, beskrivelse av den mulige straffbare handling, samt opplysninger om subjektive forhold.
3. Antatt ansvarlig personer
 - Hovedmann/medvirker
 - Navn, adresse, fødselsnummer
2. Bistand/samarbeid med politiet.
 - Nyttieverdi for politiet og boet.
 - Omkostninger og dekning. Garantier/samtykker.

B. BØR:

1. Dokumentasjon etter post IX. A. 1 og 2 beskrives, samt vedlegges ved oversendelse til påtalemyndigheten, evt. oversendes på oppfordring. Bostyrets undersøkelser beskrives. Dersom debitor har forklart seg om disse forhold overfor boets organer, bør resyme av dette inntas.
2. Foreldelse - foreldelsesfrister.
3. Er etterforskning igangsatt, politikammer, anmeldelsesnummer
4. Den enkelte kreditors anledning til å anmelde straffbare forhold
5. Opplysninger om tidligere konkursbehandling, akkord, gjeldsforhandling mv.

X. Karantenebetingede forhold.

A. SKAL:

1. Vurdering. Objektive og subjektive vilkår. Konklusjon.
2. Hvis forslag
 - a) Konkretisering av grunnlag. Faktisk og rettslig. Den enkeltes tilknytning og ansvar.
 - b) Aktuelle personer, fødselsnummer, adresser.
 - c) Personenes bakgrunn og nåværende virksomhet.
 - d) Tidligere *insolvens*, *konkurser* eller tvangsavviking. Konkretisering.
 - e) Tidligere konkursskarantener, eller kritikk i forbindelse med konkurs eller virksomhet.

B. BØR:

1. Rimelighetsvurdering. Konsekvenser.
2. Begrenset eller utvidet karantene.
3. Påberopes partsrettigheter.

XI. Perspektiv. Utført bobehandling og fremdriftsplan.

A. SKAL

1. Kort oppsummering av utført arbeid og resultater.
2. Gjenstående spørsmål/gjøremål.
 - Hensikt/målsetting.
 - Arbeidsplan og tidsperspektiv.
- 3 Kostnadsperspektiv, påløpt og forventet utgift.
 - Likviditet, bomidler.
 - Rekvirentens ansvar og stilte garantier,
 - Aktuelle garantibehov, oppfordring.
 - Statens ulike garantiordninger. Samtykke.

B. BØR:

1. Frist for bemerkninger til innberetningen.
(Til bostyreren)
(Skal alltid gis karanteneforeslåtte, da med frist til bemerkninger til skifteretten med kopi til bostyrer).

LOVENS OG SKIFTERETTENS FRISTER SKAL OVERHOLDES.

FORSINKELSER ANSEES SOM FORSØMMELSER, JFR. KKL. § 157 FJERDE LEDD